

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

**PROGRAMA DE CONTROL FINANCER 2013
SERVEI DE SALUT DE LES ILLES BALEARS
(IB-SALUT)**

**INFORME DEFINITIU DEL CONTROL FINANCER 9/2013
DE SEGUIMENT DEL PLA DE CONTROL FINANCER 23/2012 DE REVISIÓ LIMITADA
DE LA DESPESA FARMACÈUTICA DEL SERVEI DE SALUT DE LES ILLES BALEARS.**

Nota: Aquest informe és un extracte de l'informe definitiu que ha estat modificat per evitar la publicació de dades de caràcter personal.

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

Í N D E X

I.	INTRODUCCIÓ.....	3
II.	IDENTIFICACIÓ DE L'EQUIP DE CONTROL	3
III.	ABAST DEL CONTROL.....	3
IV.	NORMATIVA APLICABLE.....	4
V.	OBJECTIUS DEL CONTROL I COMPROVACIONS REALITZADES...	5
VI.	RESULTATS DEL TREBALL REALITZAT.....	6
VII.	OPINIONS	15
VIII.	MESURES CORRECTORES.....	17

ANNEX I. Al·legacions a l'informe provisional del control financer 9/2013, de seguiment del pla de control financer 23/2012 de revisió limitada de la despesa farmacèutica del Servei de Salut de les Illes Balears.

ANNEX II. Contestació a les al·legacions presentades a l'informe provisional del control financer 9/2013, de seguiment del pla de control financer 23/2012 de revisió limitada de la despesa farmacèutica del Servei de Salut de les Illes Balears.

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

I. INTRODUCCIÓ

A través de la Llei 5/2003 de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, s'integra la regulació del Servei de Salut (en endavant IB-SALUT) que es configura com un ens públic de caràcter autònom, dotat de personalitat jurídica i patrimoni propis, i amb plena capacitat per actuar en el compliment de les seves finalitats, al qual es confia la gestió dels serveis públics sanitaris de caràcter assistencial de les Illes Balears.

D'acord amb el que estableix l'article 74 de la Llei 5/2003, la Intervenció General de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de dur a terme l'exercici del control financer de manera permanent.

Atesos els resultats del Pla de Control financer 23/2012, de revisió limitada de la despesa farmacèutica per receptes mèdiques del Servei de Salut de les Illes Balears, aquesta Intervenció considerarà necessari realitzar el seguiment de les mesures adoptades per part del Servei de Salut en relació a les principals incidències posades de manifest. Així, mitjançant el Pla de Control financer 9/2013, aprovat pel vicepresident econòmic, de promoció empresarial i d'ocupació el 15 de març de 2013, la Intervenció General de la comunitat autònoma ha revisat les mesures correctores adoptades en relació a les principals incidències sorgides del Pla de Control 23/2012.

Aquest informe, a més d'una part introductòria (apartats I a V), en què s'identifica l'equip de treball, l'abast del control, la regulació jurídica aplicada i els objectius del control, conté una descripció del resultat de cada una de les comprovacions realitzades (apartat VI), així com les opinions respecte a cada un dels objectius del pla de control (apartat VII) i les mesures correctores que aquesta Intervenció General ha considerat adient formular (apartat VIII).

II. IDENTIFICACIÓ DE L'EQUIP DE TREBALL

D'acord amb les acreditacions realitzades pel viceinterventor general de la comunitat autònoma de les Illes Balears el 18 de març de 2013, els components de l'equip de control de la Intervenció General han estat els següents:

- Bartolomé Matas Martorell, interventor adjunt
- Silvia Ripoll Rullán, cap de servei

III. ABAST DEL CONTROL

El Pla de control financer aprovat pel vicepresident econòmic, de promoció empresarial i d'ocupació estableix que es farà una revisió limitada in situ dels documents justificatius de la regularització, en el seu cas, de les principals incidències posades de manifest arrel de l'informe del Pla de Control 23/2012.

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

L'univers a auditar està compost per les principals incidències detectades en el pla de control financer 23/2012, posades de manifest a l'informe definitiu corresponent. No s'extraurà cap mostra.

El treball s'ha dut a terme d'acord amb les Normes d'auditoria del sector públic establertes per la Intervenció General de l'Estat mitjançant la Resolució de 14 de febrer de 1997 i en els termes que estableixen el Decret Legislatiu 1/2005, de 24 de juny, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de finances de la comunitat autònoma de les Illes Balears, i el Decret 62/2006, de 7 de juliol, pel qual es regula el règim de control intern que ha d'exercir la Intervenció General de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Mitjançant un escrit de 18 de març de 2013 es comunicà a la gerència de Serveis Centrals l'aprovació del Pla de Control 9/2013, i es va sol·licitar que en el termini de 15 dies el Servei de Salut comunicués a aquesta Intervenció, i en el seu cas, aportés la documentació justificativa corresponent, les mesures correctores adoptades en relació a les principals incidències posades de manifest a l'informe definitiu del Pla de Control 23/2012, i que van quedar resumides en 7 punts.

En data 12 d'abril de 2013 (núm. registre d'entrada 6921/2013), el Servei de Salut va remetre una comunicació a la Intervenció General amb les mesures correctores adoptades en relació a les principals incidències posades de manifest a l'informe definitiu del Pla de Control 23/2012.

Durant el segon quadrimestre de l'exercici 2013 es realitzà el treball de camp.

El treball de camp es va desenvolupar amb la col·laboració total del personal de la gerència auditada i va acabar el 9 d'agost de 2013, de manera que es van prendre en consideració els aspectes descrits en aquest paràgraf d'abast fins a la data esmentada, sense que s'hagi produït cap tipus de limitació que hagi impedit la realització de la feina.

IV. NORMATIVA APLICABLE

LEGISLACIÓ ESTATAL

- Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat.
- Llei 16/2003, de 28 de maig, de Cohesió i Qualitat del Sistema Nacional de Salut.
- Llei 29/2006, de 26 de juliol, de garanties i ús racional dels medicaments i productes sanitaris.
- Reial Decret 83/1993, de 22 de gener, regula la selecció de medicaments a efectes del seu finançament pel Sistema Nacional de Salut.
- Reial Decret 1035/1999, de 18 de juny, regulació del sistema de preus de referència en el finançament de medicaments amb càrrec a fons de la Ss.
- Reial Decret Llei 5/2000, de 23 de juny, de mesures urgents de contenció de la despesa farmacèutica i racionalització de l'ús de medicaments.
- Reial Decret 2402/2004, de 30 de desembre, de revisions de preus d'especialitats farmacèutiques i adopció de mesures de contenció de la despesa farmacèutica.

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

- Reial Decret 823/2008, de 16 de maig, pel què s'estableixen els marges, deduccions i descomptes corresponents a la distribució i dispensa de medicaments d'ús humà.
- Reial Decret Llei 4/2010, de 26 de març, de racionalització de la despesa farmacèutica amb càrrec al Sistema Nacional de Salut.
- Reial Decret Llei 8/2010, de 20 de maig, pel qual s'adopten mesures extraordinàries per la reducció del dèficit públic.
- Reial Decret 1718/2010, de 17 de desembre, sobre recepta mèdica i ordres de dispensa.
- Reial Decret Llei 9/2011, de 19 d'agost, de mesures per la millora de la qualitat i cohesió del Sistema Nacional de Salut, entre altres.
- Reial Decret 1193/2011, de 19 d'agost, pel què s'estableix el procediment d'aplicació de l'escala conjunta de deduccions a la facturació mensual de cada oficina de farmàcia.
- Reial decret Llei 16/2012, de 20 d'abril, de mesures urgents per garantir la sostenibilitat del Sistema Nacional de Salut i millorar la qualitat i seguretat de les seves prestacions.
- Resolució de 15 d'abril de 2010, de la Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris, per la que se publica la relació dels preus industrials màxims dels medicaments genèrics.
- Resolució de 31 de maig de 2012, de la Direcció General de Cartera Bàsica del SNS i Farmàcia, d'actualització de la quantia màxima dels medicaments ATC d'aportació reduïda.
- Circular 4/1995 de l'INSALUD, de 10 d'abril, de control i distribució de talonaris de receptes mèdiques.
- Circular 6/1995 de l'INSALUD, de 16 d'octubre, de renovació de segells mèdics oficials per a la prescripció de receptes.

LEGISLACIÓ AUTONÒMICA

- Llei 5/2003, de 4 d'abril, de Salut.
- Llei 7/1998, de 12 de novembre, d'Ordenació Farmacèutica de la CAIB.
- Decret 93/2004, de 5 de novembre, de regulació de les fórmules magistrals i els preparats oficials.
- Decret 52/2011, de 20 de maig, de regulació de l'actuació del personal d'infermeria en l'àmbit de la prestació farmacèutica del sistema sanitari públic.
- Instrucció 12/2012, d'11 de juny de 2012, d'ús de recepta electrònica com a sistema de prescripció al Servei de Salut de les Illes Balears.

V. OBJECTIUS DEL CONTROL I COMPROVACIONS REALITZADES

El control practicat pretén determinar si la Gerència de Serveis Centrals ha adoptat, de forma immediata, les mesures correctores necessàries per evitar un perjudici econòmic al Servei de Salut arrel de les incidències detectades i posades de manifest amb el Pla de Control 23/2012.

Per tal d'aconseguir la finalitat abans esmentada, l'equip de control financer va planificar i desenvolupar els següents objectius amb les proves corresponents:

- A) Anàlisi de les mesures adoptades en relació a les incidències posades de manifest al Pla de Control 23/2012 i que podien suposar un perjudici econòmic directe, d'import cert i determinat, per al Servei de Salut de les Illes Balears.

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

- B) Anàlisi de les mesures adoptades en relació a les incidències posades de manifest al Pla de Control 23/2012 i que plantejaven irregularitats en relació a l'estructura organitzativa, al funcionament operatiu o altres aspectes relacionats amb la prestació farmacèutica del Sistema Nacional de Salut.
- C) Anàlisi de les mesures adoptades en relació a les incidències posades de manifest al Pla de Control 23/2012 relacionades amb aspectes pressupostaris de la despesa farmacèutica per receptes mèdiques.

En el desenvolupament del present control s'ha pres en consideració la comunicació per part de l'òrgan gestor, previ requeriment de la Intervenció General d'acord amb l'article 45 del Decret 62/2006, de 7 de juliol, de regulació del règim de control intern, de les mesures adoptades en relació a les principals incidències posades de manifest al Pla de Control 23/2012. Així mateix, s'han ampliat o reduït les proves a realitzar en funció de la importància relativa de les incidències objecte de seguiment, i del seu caràcter sistemàtic o no.

Com a resultat de la feina de camp es posaran de manifest les irregularitats i deficiències detectades en relació a cada un dels objectius definits en el pla de control, les quals serviran per fonamentar les opinions a les que ha arribat aquesta Intervenció en relació amb cada objectiu. Se consideraran irregularitats les actuacions contraries a la normativa vigent o aquelles actuacions que es consideri que poden suposar debilitats importants de control intern. Se consideraran deficiències aquells incompliments de la normativa vigent considerats menors o bé les actuacions que es consideri que poden suposar debilitats no significatives de control intern.

El dia 18 de setembre de 2013, la Intervenció de l'IB-SALUT va remetre l'informe provisional del control financer 9/2013, de seguiment del pla de control financer 23/2012 de revisió limitada de la despesa farmacèutica del Servei de Salut de les Illes Balears, al seu director gerent, al secretari general de l'Ib-salut i a la secretària general de la Conselleria de Salut, amb la finalitat que hi formulessin les al·legacions que trobessin oportunes fins el dia 10 d'octubre de 2013.

La gerència va sol·licitar pròrroga fins el dia 21 d'octubre de 2013 per presentar les al·legacions oportunes, i posteriorment va demanar una nova pròrroga fins el dia 29 d'octubre. Ambdues sol·licituds foren acceptades per part d'aquesta Intervenció.

El dia 29 d'octubre de 2013, el director general del Servei de Salut, va remetre les corresponents al·legacions a l'informe provisional (document adjunt al present informe com a Annex I) i aquesta Intervenció les va analitzar i contestar com a fase prèvia a l'elaboració de l'informe definitiu de control financer en el document adjunt al present informe com a Annex II.

Analitzada la documentació rebuda i, en el seu cas, realitzades les tasques de control addicionals que s'han considerat adients, i una vegada contestades les al·legacions presentades, aquesta intervenció emet el present informe definitiu de control financer.

VI. RESULTATS DEL TREBALL REALITZAT

Com a resultat del treball de camp realitzat i de l'anàlisi dels papers de feina corresponents, podem constatar:

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

OBJECTIU A):

Anàlisi de les mesures adoptades en relació a les incidències posades de manifest al Pla de Control 23/2012 i que podien suposar un perjudici econòmic directe, d'import cert i determinat, per al Servei de Salut de les Illes Balears.

1. PROVA QUE S'HA DE FER: anàlisi de les mesures adoptades pel Servei de Salut en relació a la devolució per part de l'empresa A dels imports per preus menors dels períodes juliol 2010 fins febrer 2011 i maig 2011 fins desembre 2011 per un import total de 703.209,01 euros.

RESULTATS:

Informe definitiu del Pla de Control 23/2012:

L'apartat VI.C.4 de l'informe diu:

"(...) Així mateix, de la revisió efectuada es va despendre que no quadraven els imports de les factures recollits en el sistema d'informació econòmic financer de la CAIB amb els imports líquids corresponents, un cop descomptades les revisions efectuades pel servei de farmàcia amb el següent detall:

Mes de facturació	Import factura inicial	import comptabilitzat	Abonaments no aplicats
10/2010	17.324.304,36	17.310.713,71	39.184,35
11/2010	17.840.494,42	17.840.494,42	63.391,11
12/2010	18.113.483,20	18.074.512,74	94.368,68
01/2011	17.404.512,23	17.401.432,19	64.514,96
02/2011	17.048.040,36	17.042.829,67	61.025,86
03/2011	18.295.406,40	18.302.531,02	98.111,15
04/2011	16.959.871,48	16.946.236,70	44.484,10
05/2011	18.127.026,39	18.127.745,75	-
06/2011	17.833.529,34	17.833.529,34	-
07/2011	17.361.218,33	17.315.463,15	-
08/2011	17.694.276,21	17.694.276,21	-
09/2011	14.514.377,53	17.501.775,86	30.620,04
10/2011	17.298.670,30	17.285.050,65	34.727,47
11/2011	16.397.710,39	16.385.326,84	36.782,58
12/2011	16.646.053,08	16.632.430,13	38.495,43
01/2012	16.582.121,59	16.571.007,03	39.72,86
02/2012	16.476.790,85	16.467.744,94	52.707,97

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

03/2012	17.126.041,99	17.116.373,60	2.173,03
04/2012	16.408.464,57	16.398.295,06	3.231,42
05/2012	17.314.015,11	17.293.234,25	-
06/2012	18.054.912,97	18.036.806,35	-

703.209,01

Resulta que el Servei de Salut no hauria aplicat el descomptes dels llistats que no són objecte de negociació amb l' empresa A, derivats del procés de validació de la facturació, en aquest cas, els que deriven del llistats de preus menors. L'import dels descomptes no aplicats ascendeix a 703.209,01€. (...)”

L'apartat VII.1 de l'informe diu:

“1.- D'acord amb l'establert a l'apartat VI.C.43 de l'informe, l' empresa A deu a l'ib-salut 703.209,01€ en concepte de descomptes no aplicats a la facturació de diversos mesos que ja s'haurien d'haver fet efectius.

Atès el perjudici econòmic que s'està causant a la hisenda autonòmica, aquesta intervenció insta a l'adopció immediata de les mesures necessàries per fer efectiu l'import pendent més els corresponents interessos de demora, amb independència del règim de responsabilitats que resulta aplicable d'acord amb l'establert al Títol V del Decret legislatiu 1/2005, de 24 de juny, pel que s'aprova el text refós de la Llei de finances de la CAIB.(...)”

Mesures adoptades:

En el seu escrit de 12 d'abril de 2013, la gerència ha manifestat que el procediment de reclamació de les referides quantitats està pendent, i que serà iniciat en breu. Malgrat aquesta afirmació, en la documentació recopilada al Pla de Control 23/2012, constaven diversos escrits del director assistencial de l'ib-salut de reclamació de les esmentades quantitats, així com la reiteració en la seva reclamació durant 2012 realitzades pel vicepresident de l'Àrea de Serveis Generals i pel secretari general de l'ib-salut. A data de treball de camp, agost de 2013, l' empresa A encara no ha abonat les quantitats corresponents a les devolucions pels llistats de preus menors del període juliol 2010 fins febrer 2011 i maig 2011 fins desembre 2011.

Així mateix, a l'esmentat escrit de 12 d'abril, el Servei de Salut informa que el Servei de Farmàcia ha realitzat “un necessari ajust de la quantitat a reclamar”, que ha dut a una reducció de 210.101,47 euros. Per tant, la quantitat a reclamar ha quedat reduïda a 493.107,54 euros (l'escrit del Servei de Salut, sembla que per error material, indica la quantitat de 494.107,54 euros si bé l'informe justificatiu determina 493.107,54 euros).

En l'informe d'1 de febrer de 2013 de la Cap del Servei de Farmàcia, s'indica la necessitat de realitzar l'ajust **en cas de considerar-se la intenció d'arribar a un acord amb**

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

I 'empresa A sobre les discrepàncies en la devolució de les quantitats reclamades. Així mateix, es detallen diverses actuacions no documentades administrativament amb la finalitat d'acordar una reducció de la quantia reclamada.

La justificació de la reducció de la quantitat a reclamar es fonamenta en el fet que va existir un retard superior a l'establert al Concert de 9 de juny de 2003, que fixa les condicions per a la prestació de la despesa farmacèutica, en la comunicació amb l'empresa A dels descomptes per llistats de preus menors dels mesos de juliol 2010 fins febrer 2011. Aquest fet, imputable al Servei de Salut, es considera que va resultar especialment gravós pels farmacèutics ja que durant el període esmentat les quantitats per devolucions de preus menors es van incrementar considerablement per mor de la coincidència en el temps de la programació d'un nou algoritme de control a RELE, que va fer que s'ampliés el concepte de substitucions (i per tant va incrementar la casuística de devolucions) i la comercialització de medicaments genèrics de principis actius d'alt consum (atorvastatina, clopidogrel i venlafaxina). Amb el retard en la comunicació dels llistats de devolució, els farmacèutics no es van assabentar de les noves mesures de control i, per tant, de les seves conseqüències econòmiques, fins al mes de febrer 2011.

Segons consta en la revisió de la documentació aportada per a la realització del treball de camp del Pla de Control 9/2013, les negociacions amb l'empresa A per causa de la devolució de les quantitats per llistats de preus menors dels períodes referits daten de l'exercici 2011. El Pla de Control 23/2012, de revisió de la despesa farmacèutica, va ser aprovat en l'exercici 2012 i no es van emetre els informes provisional i definitiu fins als mesos d'octubre i desembre de 2012 respectivament. La gerència no va al·legar les circumstàncies posades ara de manifest en relació a la reducció de les quantitats a reclamar, ja en discòrdia amb l'empresa A. De fet, no va efectuar cap al·legació a l'informe provisional de 29 d'octubre de 2012 emès per aquesta Intervenció Delegada.

2. PROVA QUE S'HA DE FER: anàlisi de les mesures adoptades pel Servei de Salut en relació a la possible nul·litat del conveni de col·laboració de 3 de juny de 2008 entre el Servei de Salut de les Illes Balears i l'empresa A.

RESULTATS:

Informe definitiu del Pla de Control 23/2012:

L'apartat VI.C.4 de l'informe diu:

"(...) El 03/06/2008 es produeix la signatura d'un conveni de col·laboració entre l'empresa A i el Servei de Salut de les Illes Balears, que té com a objecte garantir la connexió de les farmàcies al servei de recepta electrònica que s'estava implantant. A canvi, l'lbsalut, entre altres compromisos, assumeix el d'aportar 250.000€ durant el 2008, que foren efectivament satisfets el 22/12/2008. Cal esmentar que no s'han aportat els informes preceptius d'acord amb la normativa aplicable per aprovar el conveni (Decret 75/2004, Decret 39/2006) (...)"

L'apartat VII.1 de l'informe diu:

"(...) Així mateix, atès que en el 2008 es feren efectius 250.000€ a favor de l'empresa A amb base, únicament, a una resolució del director gerent del Servei de Salut que no s'ha

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

acompanyat dels informes preceptius, aquesta intervenció conclou que l'lbsalut ha de sotmetre a l'informe jurídic corresponent la possibilitat de sol·licitar la devolució de la quantitat assenyalada.”

Mesures adoptades:

No ha estat fins a la comunicació per part de la Intervenció de l'aprovació del Pla de Control 9/2013, de seguiment de les incidències posades de manifest arrel del Pla de Control 23/2012, que la gerència ha sol·licitat informe jurídic respecte a la validesa del conveni de col·laboració subscrit amb l'empresa A el 3 de juny de 2008. A data d'emissió de l'escrit de l'lb-salut de comunicació de les mesures adoptades, 12 d'abril de 2013, l'informe no havia estat emès.

A data de la feina de camp del pla de control, aquesta Intervenció ha obtingut l'informe emès pel cap del Servei Jurídic Administratiu el dia 1 de juliol de 2013. L'informe conclou que no és procedent reclamar a l'empresa A la devolució dels 250.000 euros abonats en virtut del conveni esmentat ja que no s'aprecien causes de nul·litat ni anul·labilitat.

OBJECTIU B):

Anàlisi de les mesures adoptades en relació a les incidències posades de manifest al Pla de Control 23/2012 i que plantejaven irregularitats en relació a l'estructura organitzativa, al funcionament operatiu o altres aspectes relacionats amb la prestació farmacèutica del Sistema Nacional de Salut.

1.- PROVA QUE S'HA DE FER: anàlisi de les mesures adoptades pel Servei de Salut en relació a la ampliació de mitjans tècnics i personals per a la revisió de receptes mèdiques.

RESULTATS:

Informe definitiu del Pla de Control 23/2012:

L'apartat VII.2 de l'informe diu:

“2.- D'acord amb l'establert a l'apartat VI.C.43 de l'informe, en relació a la revisió de la facturació presentada pel l'empresa A, està clar que el sistema implantat de la recepta electrònica ha suposat un increment considerable del nivell de control intern aplicat a la despesa que suposa la prestació farmacèutica: moltes errades en la prescripció o dispensació ja no són possibles perquè el sistema informàtic no les permet.

Així i tot, el fet que les validacions parametritzades que detecten receptes que poden contenir errades suposin una revisió manual i individual d'aquestes, per determinar si donen lloc o no a la devolució corresponent, suposa una limitació important a les tasques de control.

Així, els resultats de les proves de compliment suposen que les revisions efectuades són insuficients i poc representatives, ja que els mitjans aplicats són precaris i no garanteixen els nivells fixats pel propi departament.

En conseqüència, aquesta intervenció conclou que s'han de destinar més mitjans a la revisió de les receptes i s'hauria de modificar la validació informàtica que el sistema realitza.”

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

Mesures adoptades:

Segons l'escrit de 12 d'abril de 2013 de comunicació de les mesures adoptades en relació a les incidències posades de manifest en el informe definitiu del Pla de Control 23/2012, el personal que treballa actualment en facturació alterna les tasques de revisió amb altres tasques, i per tant s'intenta prioritzar les revisions que poden ser beneficioses pel Servei de Salut.

No s'indica, no obstant, que s'hagin ampliat els mitjans disponibles per realitzar les tasques de validació de receptes.

2.- PROVA QUE S'HA DE FER: anàlisi de les mesures adoptades pel Servei de Salut en relació a l'adaptació de l'estructura organitzativa i de funcionament del Servei de Farmàcia a la normativa vigent.

RESULTATS:

Informe definitiu del Pla de Control 23/2012:

L'apartat VII.4 de l'informe diu:

"4.- D'acord amb l'indicat a l'apartat VI.B.1 de l'informe, després de diverses reestructuracions del Servei de Salut, la situació actual del servei de Farmàcia suposa una adscripció de personal i dotació pressupostària a l'Ib-salut, concretament, a la gerència de Serveis Centrals que es qui té reconeguda la competència en la gestió de la prestació farmacèutica. A la pràctica, en canvi, el personal ha estat traslladat físicament a les dependències de la conselleria competent en matèria de salut, al servei de Control del Medicament i Productes Sanitaris, sota la direcció del Director General de gestió econòmica i Farmàcia.

En conseqüència, aquesta intervenció conclou que és necessària una adaptació de l'actual organització a la normativa vigent, que atribueix la gestió al Servei de Salut de les Illes Balears."

Mesures adoptades:

Segons l'escrit de 12 d'abril de 2013 de comunicació de les mesures adoptades en relació a les incidències posades de manifest en el informe definitiu del Pla de Control 23/2012, el Servei de Salut està treballant en una reorganització interna i un millor ús dels recursos disponibles, si bé no indica que s'hagi adoptat cap mesura específica i concreta en relació a l'adaptació de l'estructura del Servei de Farmàcia a la normativa vigent.

3.- PROVA QUE S'HA DE FER: anàlisi de les mesures adoptades pel Servei de Salut en relació a la celebració d'un nou concert amb l'empresa A per a la regulació de les condicions de la prestació farmacèutica mitjançant les oficines de farmàcia.

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

RESULTATS:

Informe definitiu del Pla de Control 23/2012:

L'apartat VII.5 de l'informe diu:

“ 5.- D'acord amb l'establert a l'apartat VI.B.2 de l'informe, el concert actual entre la conselleria de Salut i Consum i l'empresa A pel que es fixen les condicions per a l'execució de la prestació farmacèutica data del 2003 i no ha estat objecte d'actualització. Donat el sistema actual de recepta electrònica i les modificacions legislatives aprovades per l'administració estatal, així com la situació actual de crisi econòmica i de manca de liquidés, la major part de les clàusules no resulten aplicables. En conseqüència, aquesta intervenció insta a les parts afectades, administració i col·legi oficial, a la celebració d'un nou concert que resulti aplicable a les condicions actuals vigents legislatives i operatives o de funcionament.”

Mesures adoptades:

Segons l'escrit de 12 d'abril de 2013 de comunicació de les mesures adoptades en relació a les incidències posades de manifest en el informe definitiu del Pla de Control 23/2012, el Servei de Salut indica que la competència per a la celebració d'un nou conveni correspon a la Direcció General de Gestió Econòmica i Farmàcia i que, per tant, se li donarà trasllat del requeriment de la Intervenció. Per tant, no s'ha adoptat cap mesura al respecte.

4.- PROVA QUE S'HA DE FER: anàlisi de les mesures adoptades pel Servei de Salut encaminades a la reducció de les receptes manuals, i a l'augment dels sistemes de control en determinats casos en què la prescripció no es pot realitzar mitjançant el sistema de recepta electrònica, com ara, les prescripcions efectuades pels metges jubilats i pels metges d'empresa.

RESULTATS:

Informe definitiu del Pla de Control 23/2012:

L'apartat VII.6 de l'informe diu:

“6.- Atès l'indicat a l'apartat VI.C.1 de l'informe, es manté amb caràcter residual el sistema de la recepta en paper, que actualment suposaria un 10% del total de les prescripcions, per a casos de fallida del sistema electrònic i per a casos especials com als dels metges jubilats i metges d'empreses. Donada la manca de controls automàtics sobre la prescripció manual i de control intern per part de la unitat de farmàcia sobre les prescripcions realitzades pels metges jubilats, que s'acaben traslladant al control que realitzi el farmacèutic, aquesta intervenció considera que s'hauria de reformular l'acord amb el col·legi de metges i adaptar-se a les condicions actuals de necessitat de control de les prestacions i les despeses.

Així mateix, en el cas de metges d'empresa sembla que la normativa ja estaria derogada i que, per tant, el Servei de Salut hauria de sotmetre a informe jurídic la possibilitat de donar per finalitzades aquest tipus d'autoritzacions.”

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

Mesures adoptades:

D'acord amb l'escrit del director general de 12 d'abril de 2013, de comunicació de les mesures adoptades en relació a les incidències del Pla de Control 23/2012, el Servei de Salut indica que:

El percentatge de receptes manuals (en paper) en relació al total de receptes mèdiques gestionades és al voltant de l'1,5% i no del 10% com indicava l'informe de la Intervenció.

L'error sorgeix de la font d'informació feta servir al control financer (factura annex IV, apartat de recepta tradicional). Ens informen, que en aquest apartat GAIA (aplicació que gestiona la prestació farmacèutica) inclou receptes que s'han prescrit mitjançant recepta electrònica, si bé posteriorment han estat impreses en paper. En aquests casos, els controls als que ha estat sotmesa la prescripció i dispensa són els corresponents a recepta electrònica, i per tant no es poden considerar receptes manuals.

Per tant, el Servei de Salut manifesta que per saber les prescripcions de tipus manual es pot fer una recerca a GAIA dels registres en els quals manca el codi d'identificació del pacient (CIP), això ens indica que la prescripció no ha estat efectuada mitjançant el sistema de recepta electrònica, ja que en les receptes manuals no es mecanitza el CIP i per tant el sistema no el llegeix.

El Servei de Farmàcia ha realitzat una consulta a GAIA corresponent al període setembre 2012 fins gener 2013, i l'estadística de l'1,5% que presenta en l'escrit de 12 d'abril de 2013 de comunicació de les mesures adoptades en relació a les incidències del pla de control 23/2012, està realitzada en base al recompte de registres sense CIP en els llistats de consulta de GAIA dels referits mesos. En al feina de camp del Pla de Control 9/2013 hem presenciat un exemple de consulta a GAIA dels registres sense CIP del mes de juny 2012 i comprovat que és molt inferior al número de receptes impreses.

Per tant, aquesta Intervenció considera adequada la correcció a la dada aportada al nostre informe definitiu del Pla de Control 23/2012, del 10% a l'1,5%. La correcció de la dada, evidentment, resta importància a les llacunes de control sobre les receptes manuals, si bé la Intervenció manté la seva opinió en relació a la necessitat de reduir al màxim aquest tipus de prescripcions.

D'altra banda, i en relació a les prescripcions dels metges jubilats, el Servei de Salut reconeix que és possible reformular l'acord amb l'empresa B per millorar els controls sobre les prescripcions, tal com va indicar aquesta Intervenció en el seu informe del PC 23/2012, si bé no hi ha constància que s'hagi pres cap mesura concreta al respecte.

Finalment, i en relació a la possibilitat de donar per finalitzades les autoritzacions de prescripció als metges d'empresa, el Servei de Salut indica en el seu escrit de 12 d'abril, que ha sol·licitat informe jurídic al respecte, si bé aquest no s'adjuntà.

Al llarg de la feina de camp del Pla de Control 9/2013, aquesta Intervenció ha obtingut l'informe emès pel departament jurídic en data 10 d'abril de 2013, i que va ser sol·licitat mitjançant ofici de 2 d'abril de 2013.

L'informe conclou que si bé els Serveis Mèdics d'Empresa van ser derogats per la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de Prevenció de Riscs Laborals, el personal va ser integrats en els Serveis de Prevenció Laboral, mantenint les funcions anteriors. En base a això i a la

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

regulació de la prestació mèdico-farmacèutica dels serveis de prevenció en determinades comunitats autònomes, el Servei Jurídic opina que es poden mantenir vigents les autoritzacions, si bé considera que seria oportú dictar una norma per establir les condicions, requisits i abast de dites autoritzacions.

En base a l'informe jurídic, aquesta Intervenció considera que es poden mantenir vigents les autoritzacions ja concedides a l'empar de la regulació de 1959, però no atorgar noves autoritzacions. Així mateix, entenem que queda sota criteri de la Conselleria la possibilitat de revocar les autoritzacions existents, si així es considerés oportú.

OBJECTIU C):

Anàlisi de les mesures adoptades en relació a les incidències posades de manifest al Pla de Control 23/2012 relacionades amb aspectes pressupostaris de la despesa farmacèutica per receptes mèdiques

1.- PROVA QUE S'HA DE FER: anàlisi de les mesures adoptades pel Servei de Salut en relació a l'adequat tall d'operacions de l'exercici i al problema de dèficit pressupostari que en els darrers anys ha afectat a la despesa de la prestació farmacèutica derivada de les receptes mèdiques.

RESULTATS:

Informe definitiu del Pla de Control 23/2012:

L'apartat VI.A.3 de l'informe diu:

"En relació a l'anàlisi de l'adequat tall d'operacions en la comptabilització de la despesa, hem comprovat que aquesta no es registra adequadament, ja que no s'apliquen principis de meritació, sinó que el registre es produeix en base a les disponibilitats pressupostàries. (...) "

"(...) Els increments pressupostaris aplicats no han estat suficients per donar cobertura a l'increment real de la despesa, el que ha obligat a traspasar despesa d'un exercici al següent. Aquest fet s'agreuja de forma significativa a partir del 2010, que és el primer exercici de disminució de la dotació pressupostària i el dèficit ascendeix pràcticament fins el 10%, situant-se en el 12% en el 2011."

L'apartat VII.3 de l'informe diu:

"Atesos els resultats de l'anàlisi de l'execució i evolució del pressupost de despeses recollit a l'apartat VI.A de l'informe, les dotacions pressupostàries realitzades fins el 2011 no foren suficients per atendre la despesa real que suposava la prestació farmacèutica derivada de les receptes mèdiques. Així, el dèficit pressupostari s'ha anat incrementant any darrera any agreujant-se de forma important a partir del 2010. (...) "

Mesures adoptades:

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

En l'escrit del director general de 12 d'abril de 2013, de comunicació de les mesures adoptades en relació a les incidències del Pla de Control 23/2012, el Servei de Salut indica que l'esforç de control de la despesa, tant per part del Servei de Salut, com per part de la Conselleria de Salut, han permès que la despesa farmacèutica derivada de les receptes mèdiques durant l'exercici 2012 s'hagi ajustat al pressupost disponible.

Aquesta Intervenció, en la feina de camp del Pla de Control 9/2013, ha revisat les dades de despesa real de l'exercici 2012, derivada de les factures mensuals girades pel l'empresa A, i, a partir del segon semestre de l'exercici, corregides pels reintegraments que el Servei de Salut ha de realitzar als pensionistes del Sistema Nacional de Salut, segons les previsions establertes al Reial Decret llei 16/2012, de 20 d'abril, de mesures urgents per garantir la sostenibilitat del sistema.

Segons les dades disponibles, el crèdit de l'exercici 2012 ha estat suficient per atendre la despesa real generada per la facturació de les oficines de farmàcia al llarg de l'exercici 2012, així com també s'ha imputat contra el crèdit ordinari de la partida la factura del mes de setembre de 2011 i una part de la factura del mes d'agost de 2011. D'altra banda, i arrel del mecanisme extraordinari de pagament a proveïdors, es van imputar al crèdit del centre de cost 60099 (deute) les factures corresponents al darrer trimestre de l'exercici 2011.

No obstant, els reintegraments per excés d'aportacions dels usuaris corresponents a l'exercici 2012 no s'han imputat al pressupost de l'exercici 2012, sinó al de l'exercici 2013 ja que es va produir un cert retard en la posada en marxa del mecanisme de càlcul i gestió de les devolucions per excés d'aportacions que va entrar en vigor a partir del segon semestre de l'exercici 2012. L'import de despesa per al Servei de Salut corresponents a dits reintegraments fou de 1.132.231,18 eur.

Quant a l'exercici 2013, segons les dades d'execució pressupostària i de despesa real disponibles a 31 de juliol de 2013, i realitzant una projecció fins a final d'exercici, aquesta Intervenció preveu un dèficit pressupostari d'entorn als 20,2 milions d'euros concentrat bàsicament en la partida de facturació de l'empresa A (19,8 milions). La partida de reintegraments a usuaris seria suficient per cobrir la despesa real de 2013, si bé es preveu que presenti dèficit perquè s'ha imputat al pressupost de l'exercici 2013 la despesa corresponent a l'exercici 2012.

VII. OPINIONS

A partir de l'anàlisi del treball de camp realitzat, aquest equip de control ha arribat a les següents opinions:

OBJECTIU A):

Aquesta Intervenció ha analitzat les mesures adoptades en relació a les incidències posades de manifest a l'informe definitiu del Pla de Control 23/2012 i que podien suposar un perjudici econòmic directe, d'import cert i determinat, per al servei de Salut de les Illes Balears, havent detectat les següents irregularitats i deficiències, que permet concloure que no són adequades:

Irregularitat 1:

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

D'acord amb l'indicat a l'apartat VI.A.1 d'aquest informe, encara no s'han pres les mesures necessàries per a la devolució de les quantitats reclamades en concepte de preus menors.

Analitzades per part d'aquesta Intervenció Delegada les justificacions de la reducció de les quantitats a reclamar, i considerant que no es tracta en cap cas d'errors materials en la determinació dels imports, segons estableix l'article 15 del Decret legislatiu 1/2005, de 24 de juny, pel que s'aprova el text refós de la llei de finances de la CAIB, aquesta Intervenció considera que no es pot transgir judicial ni extrajudicialment sobre els drets de la comunitat autònoma, ni sotmetre'ls a arbitratge sinó mitjançant acord del Consell de Govern i dictamen previ del Consell Consultiu.

OBJECTIU B):

Aquesta Intervenció ha analitzat les mesures adoptades en relació a les incidències posades de manifest a l'informe definitiu del Pla de Control 23/2012 i que plantejaven irregularitats en relació a l'estructura organitzativa, al funcionament operatiu o altres aspectes relacionats amb la prestació farmacèutica del Sistema Nacional de Salut, havent detectat les següents irregularitats i deficiències, que permet concloure que no són adequades:

Irregularitat 1:

D'acord amb l'indicat a l'apartat VI.B.1 d'aquest informe, no hi ha constància que s'hagin ampliat els mitjans disponibles per realitzar les tasques de validació de les receptes mèdiques. Per tant, no s'han adoptat les mesures correctores proposades a l'informe definitiu del Pla de Control 23/2012.

Irregularitat 2:

D'acord amb l'indicat a l'apartat VI.B.2 d'aquest informe, no hi ha constància que s'hagi adaptat l'estructura del Servei de Farmàcia a la normativa vigent. Per tant, no s'ha adoptat la mesura correctora proposada a l'informe definitiu del Pla de Control 23/2012.

Irregularitat 3:

D'acord amb l'indicat a l'apartat VI.B.3 d'aquest informe, no hi ha constància que s'hagi adoptat cap mesura concreta per a la signatura d'un nou concert amb l'empresa A per regular la prestació farmacèutica. És més, el Servei de Salut, indica que la competència correspon a la Direcció General de Gestió Econòmica i Farmàcia de la Conselleria de Salut, i que li donarà trasllat del nostre requeriment. Aquesta manifestació posa de manifest la persistència de la irregularitat referida a l'apartat immediatament anterior, ja que tots els mitjans del Servei de Salut per a la gestió de la prestació farmacèutica del Sistema Nacional de Salut es troben actualment a la Conselleria de Salut, sota la dependència del director general de Gestió Econòmica i Farmàcia.

Irregularitat 4:

D'acord amb l'indicat a l'apartat VI.B.4 d'aquest informe, en relació a la revisió de les condicions actuals que permeten lliurar receptes oficials als metges jubilats, a pesar de les

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

manifestacions de la gerència no hi ha constància que s'hagi pres cap mesura concreta al respecte.

Deficiència 1:

D'acord amb l'indicat a l'apartat VI.B.4 d'aquest informe, i atès que a pesar de que l'estadística de receptes manuals no és tan significativa com s'havia indicat a l'informe definitiu del Pla de Control 23/2012, i es situa en torn a l'1,5%, aquesta Intervenció considera que s'han de reduir al màxim aquest tipus de prescripcions.

Deficiència 2:

D'acord amb l'indicat a l'apartat VI.B.4 d'aquest informe, quant a la possibilitat de mantenir les vigents autoritzacions concedides als metges d'empresa a l'empar de la regulació de 1959, en base a l'informe jurídic emès al respecte, aquesta Intervenció considera que si la Conselleria no considera oportuna la revocació de les autoritzacions existents, és clara la necessitat de coordinació amb els equips d'atenció primària i la submissió a totes les normes sobre prescripció i recepta electrònica dictades per la comunitat autònoma.

OBJECTIU C):

Aquesta Intervenció ha analitzat les mesures adoptades en relació a les incidències posades de manifest a l'informe definitiu del Pla de Control 23/2012 relacionades amb aspectes pressupostaris de la despesa farmacèutica per receptes mèdiques, havent detectat la següent irregularitat, que permet concloure que no són adequades:

Irregularitat 1:

D'acord amb l'indicat a l'apartat VI.C.1 d'aquest informe, i atès el resultat de l'anàlisi realitzat, es pot concloure que el tancament de l'exercici 2012 es va realitzar amb resultat satisfactori pel que fa a la imputació de la despesa generada per la facturació de les oficines de farmàcia, si bé va quedar sense imputació pressupostària la quantitat de 1,1 milions d'euros corresponents als reintegraments per excés d'aportacions dels usuaris. D'altra banda, i pel que fa a les mesures pressupostàries adoptades en l'exercici 2013, aquesta Intervenció preveu un dèficit pressupostari d'entorn als 20,2 milions d'euros, principalment en la partida corresponent a la despesa per la facturació de receptes mèdiques de l'empresa A.

Per tant, les mesures adoptades no es poden considerar satisfactòries.

VIII. MESURES CORRECTORES

1. MESURES CORRECTORES SUBSTANCIALS

1. D'acord amb la irregularitat 1 de l'objectiu A recollida a l'apartat VII.A de l'informe, i atès el perjudici econòmic que s'està causant a la hisenda autonòmica, aquesta

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

Intervenció insta al servei de Salut a l'adopció immediata de les mesures necessàries per tal d'iniciar el procediment de cobrament dels 703.209,01 euros deguts pel l'empresa A més els corresponents interessos de demora d'acord amb la legislació de finances i de recaptació, amb independència del règim de responsabilitats que resulta aplicable d'acord amb l'establert al Títol V del Decret legislatiu 1/2005, de 24 de juny, pel que s'aprova el text refós de la llei de finances de la CAIB.

2. D'acord amb la irregularitat 1 de l'objectiu B recollida a l'apartat VII.B de l'informe, i atès que les proves de compliment del Pla de Control 23/2012 van determinar que les revisions efectuades eren insuficients i poc representatives ja que els mitjans disponibles són precaris i no garanteixen els nivells fixats pel propi departament, la Intervenció insta novament a destinar més mitjans a la revisió de les receptes i a millorar la validació informàtica que el sistema realitza.
3. D'acord amb la irregularitat 2 de l'objectiu B recollida a l'apartat VII.B de l'informe, i atès que en l'informe del Pla de Control 23/2012 es posà de manifest que la situació actual del Servei de Farmàcia suposa que l'adscripció de personal i dotació pressupostària a la gerència de Serveis Centrals dels Servei de Salut, és formal i en la pràctica el personal es troba físicament i sota la direcció del Director General de Gestió Econòmica i Farmàcia de la Conselleria de Salut. Per tant, aquesta Intervenció conclou novament que és necessària una adaptació de l'actual organització a la normativa vigent.
4. D'acord amb la irregularitat 3 de l'objectiu B recollida a l'apartat VII.B de l'informe, i atès que en l'informe del Pla de Control 23/2012 es posà de manifest que el concert actual pel qual es fixen les condicions per a l'execució de la prestació farmacèutica data de l'any 2003 i no ha estat objecte d'actualització a pesar de les modificacions legislatives, de la implantació de l'actual sistema de recepta electrònica, així com també la situació actual de crisi econòmica i manca de liquidés, que fan que la major part de les clàusules no resultin aplicables, aquesta Intervenció insta novament a les parts afectades, a la celebració d'un nou concert d'acord amb les actuals condicions legislatives vigents, així com també operatives o de funcionament.
5. D'acord amb la irregularitat 4 de l'objectiu B recollida a l'apartat VII.B de l'informe, aquesta Intervenció es reitera en la necessitat de reformular l'acord amb l'empresa B per tal d'adaptar-lo a les necessitats actuals de control en relació a les prescripcions realitzades per part dels metges jubilats.
6. D'acord amb la irregularitat 1 de l'objectiu C recollida a l'apartat VII.C de l'informe, i en atenció als principis d'especialitat quantitativa i temporal del pressupost recollits en el text refós de la llei de finances, aquesta Intervenció es reitera en la necessitat que el Servei de Salut realitzi un adequat tall d'operacions a final d'exercici, així com també que ajusti el seu pressupost a la despesa real, i tingui en compte les limitacions pressupostàries en el moment de comprometre la despesa farmacèutica per receptes mèdiques.

2. RECOMANACIONS

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

1. D'acord amb la deficiència 1 recollida a l'apartat VII.B de l'informe, aquesta Intervenció considera que s'han de reduir al màxim les prescripcions manuals de receptes mèdiques, que només s'han de fer servir en casos excepcionals.
2. D'acord amb la deficiència 2 recollida a l'apartat VII.B de l'informe, i en relació a les prescripcions realitzades pels metges d'empresa, aquesta Intervenció considera que s'han de prendre les mesures necessàries per aplicar a aquestes prescripcions totes les mesures de control a què estan subjectes la resta de prescripcions. Per tant s'han de regular les condicions, requisits i abast de les autoritzacions en aquest sentit
3. Finalment, aquesta Intervenció considera que els òrgans gestors han d'iniciar l'adopció de les mesures correctores incloses en els informes definitius de control financer emesos per la Intervenció General una vegada que els informes han estat tramesos, i no després del requeriment de la Intervenció per que es comuniquin les mesures adoptades.

Palma, 14 de novembre de 2013

La cap de servei
com a responsable de l'auditoria

Silvia Ripoll Rullán

L'interventor adjunt
com a director de l'auditoria

Bartolomé Matas Martorell